

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİNEMA-TV ANASANAT DALI
SİNEMA-TV SANAT DALI

**TÜRK SİNEMASINDA NATAŞALAR
(BELGESEL FİLM)**

(Yüksek Lisans Tez Raporu)

Tezi Hazırlayan:

Orhan TEKEOĞLU

İSTANBUL, 2014

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİNEMA-TV ANASANAT DALI
SİNEMA-TV SANAT DALI

TÜRK SİNEMASINDA NATAŞALAR
(BELGESEL FİLM)

(Yüksek Lisans Tez Raporu)

Tezi Hazırlayan:

Orhan TEKEOĞLU

Öğrenci No:

120770011

Danışman:

Yrd. Doç. Dr. Cengiz ASİLTÜRK

İSTANBUL, 2014

YEMİN METNİ

Sanatta Yeterlilik Tezi olarak sunduğum "Türk Sinemasında Nataşalar" başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlak ve geleneklere uygun şekilde tarafımdan yazıldığını, Akademik Etik ilkelere bağlı kalma dışında, hiç kimseden yardım almadan, bizzat hazırladığıma and içirim 10/10/2014

Orhan TEKEOğLU

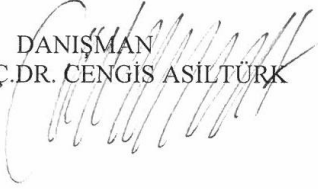
T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
TEZLİ YÜKSEK LİSANS SINAV TUTANAĞI

10.10.2014

Enstitümüz *Sinema-TV* Anasanat Dalı *Sinema-TV* Programı yüksek lisans öğrencilerinden **120770011** numaralı **Orhan TEKEOĞLU'nun** "*Beykent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim - Öğretim Yönetmeliği*"nin ilgili maddesine göre hazırlayarak, Enstitümüze teslim ettiği "*Türk Sineması'nda Nataşalar*" konulu tezini, Yönetim Kurulumuzun 16.09.2014 tarih ve 2013/25 sayılı toplantısında seçilen ve Ayazağa Yerleşkesinde toplanan biz jüri üyeleri huzurunda, ilgili yönetmeliğin (c) bendi gereğince (60) dakika süre ile aday tarafından savunulmuş ve sonuçta adayın tezi hakkında ~~ayrıklığı/oybirliği~~ ile ~~Kabul/Red veya Düzeltme~~ kararı verilmiştir.

İşbu tutanak, 4 nüsha olarak hazırlanmış ve Enstitü Müdürlüğü'ne sunulmak üzere tarafımızdan düzenlenmiştir.

DANIŞMAN
YRD.DOÇ.DR. CENGİS ASILTÜRK

ÜYE
PROF.BURAK BUYAN

ÜYE
DOÇ.CELAL OKTAY YALIN

Adı ve Soyadı : Orhan TEKEOĞLU
Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. Cengiz ASİLTÜRK
Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans, 2014
Alanı : Sinema-TV
Anahtar Kelimeler : Türk Sineması, Nataşalar, Rusya, Karadeniz Bölgesi.

ÖZ

“TÜRK SİNEMASINDA NATAŞALAR” (BELGESEL FİLM)

Sovyetler Birliği’nin dağılmasından sonra ortaya çıkan işsizlik ve yoksulluk, en çok kadınları vurur. Rus kadınları, hayatlarında ilk defa kendi ülkeleri dışına çıkarak farklı sektörlerde iş bulabilmek için yoğun bir çaba içine girerler. 1989’da Sarp Sınır Kapısı’nın açılmasıyla, Türkiye’de onlara en yakın şehirler olan Artvin, Rize ve Trabzon’a giderler. Onların gidişiyle muhafazakar Doğu Karadeniz Bölgesi’nde uzun bir süre sosyal travma yaşanır. Nataşa olarak adlandırılan bu kadınlar, bölge kadını tarafından yuva yıkan kadınlar olarak görülürler. Ancak buna rağmen Türk erkeklerle Rus kökenli kadınlar arasında büyük, ateşli ve bir o kadar da dramatik aşklar yaşanır.

Farklı din, farklı dil ve farklı kültürde yetişen Rus kadınları ile Türk erkeklerin, muhafazakar bir bölgede yaşadıkları aşklar çok zor ve dramatik olur.

Name and Surname : Orhan TEKEOĞLU
Supervisor : Asst. Prof. Dr. Cengis ASİLTÜRK
Degree and Date : Master's Degree, 2014
Major : Film-Television
Key Words : Turkish Cinema,Natashas,Russia,Black Sea Region

ABSTRACT

“NATASHAS IN TUKISH MOVIES” (DOCUMENTER FİLM)

After the soviet union falls apart, the poverty hits the women the most. Russian women had to go out of their country and find different jobs, for the first time in their lives. After the opening Sarp Gates in 1989, they came the nearest cities to them: Artvin, Rize, Trabzon. After their arrival, East Black Sea Region had a social trauma because the women came from russia, saying Natasha, are seemed to be the women who crushes families, by the local women. But still, turkish men and russian women had romantic but dramatic relationships. Of course these were dramatics because the russian women and contrevsial turkish men could not get along well together despite their love, they had a lot of differences on religion, on politics etc.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No.

ÖZ.....	i
ABSTRACT.....	ii

1. BÖLÜM ÇEKİM ÖNCESİ SÜREÇ

1.1. Sinopsis	1
1.2. Tretman	2
1.3. Senaryo.....	7
1.4. Filmin Künyesi.....	25

2. BÖLÜM ÇEKİM VE ÇEKİM SONRASI SÜREÇ

2.1. Yapım Süreci.....	26
2.2. Bütçe	27
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	28
KAYNAKÇA.....	30

1. BÖLÜM: ÇEKİM ÖNCESİ SÜREÇ

1.1. Sinopsis

Sovyetler Birliği'nin dağılmasından en çok kadınlar etkilenir. Komünizmin yıkılışının ardından, üniversite okumuş, meslek sahibi, iki dil bilen, müzik, sinema ve edebiyat tutkunu güzel ve alımlı kadınların bir anda işsiz kalması ve onların ekmek peşine düşmesi, sadece dağılan Sovyet ülkelerini değil göç alan ülkeleri de olumsuz etkiler.

İlk kez yabancı bir ülkeye giden Rus kökenli kadınların ilk kez karşılaştıkları erkeklerle tanışmaları ve dertlerini anlatmaları çok zor olur. Onlar ekmek parası peşine düşerken, Türkiye'de onlardan bedenleri istenir, fuhuşa zorlanırlar. Kimileri direnir şiddet görür, kimileri pes eder cehennem hayatının içine girer. Bazıları büyüüne kapıldıkları, zenginlik, para ve rahat yaşamın peşinden giderken, bazıları ise çalışarak ve ticaret yaparak alın teriyle para kazanmanın hayalini kurar.

İster zenginlik ve rahat bir hayatın peşinden gidenler olsun, ister ailesinin geçimini sağlamak için gidenler olsun, yaşadıkları hayatlar filmlere konu olacak kadar dram yüklü.

1.2. Tretman

1980’li yılların sonları. Dünyada değişim rüzgarları eserken, Rusya’dan Türkiye’ye doğru iki ölümcül rüzgar eser. Biri Çernobil’in kanser bulutlarını, diğeri de Rus kadınlarını (Nataşalar) getirir. Her iki rüzgar Karadeniz bölgesinde derin bir sosyal depreme neden olur. Her iki rüzgar, izleri uzun yıllar silinmeyecek derin travmalar yaşatır.

Sovyetler Birliği’nde siteminin çökmesiyle kadınlar yoksulluk ve işsizlikle karşı karşıya kalmış, kötü hayat koşullarının esiri olmuşlardı. Denizin karşı yakasındaki Karadeniz Bölgesi’nde Artvin, Rize ve Trabzon’da yaşam, ekonomik anlamda biraz daha üstün olmasına rağmen, yüzyıllardır süre gelen muhafazakarlık hüküm sürüyordu.

Temel yapı taşları yerinden oynamış iki kültürün ansızın karşılaşması, sosyal bir deprem yaşattı. Rus kadınlar, özgürlük mü, ekmek mi tercih ayırımındayken, Türk erkekleri ise ticaret yapmanın ötesinde bambaşka şeylerin peşine düşmüşlerdi.

Muhafazakar Türk erkeği, beklemediği bir anda güzel, sarışın, samimi, kültür düzeyi yüksek, spora, sanata, eğlenceye düşkün ancak işe ve paraya muhtaç kadınlarla tanışmanın şaşkınlığını yaşarken, diğer yanda daha ilk karşılaşmada, iyi kalpli ve saygı gördüğü Türk erkeği karşısında kayıtsız kalamayan Rus kadınları. Tamamen farklı kültürlerin insanları, bir anda bilmedikleri bir girdaba girmişlerdi.

Bu ilişkilerde bezen mutlu, bazen mutsuz biten aşklar yaşandı. Kimileri türkölere mısra oldu yıllar boyu söylendi. Kimileri filmlere konu oldu, yürekleri dağladı. İster erkek dünyasından bakalım, ister kadın. Asıl olay, farklı tende, farklı dinde, farklı ülkede ve farklı kültürden insanların muhafazakar bir bölgede karşılaşmasıydı .

Türk sinemasında Türk erkeğinin yabancı kadına aşkını konu alan filmler, Türklerin Almanya’ya göç ettiği dönemlerle ön palana çıkar. Türk sinemasında Türk erkeğinin yabancı bir kadınla olan aşkını konu alan ilk film, 1969 yılında çekilen *Bir Türk’e Gönöl Verdim* filmidir. Yönetmenliği Halit Refiğ’in yaptığı filmde, Almanya’da seviştiği ve bu ilişkiden bir çocuğu olan Eva’nın, iki yıl sonra kendisini

terk edip bir daha geri dönmeyen Türk kocasını Kayseri’ de aramasını anlatır. Bu konuda bir başka film ise yönetmenliğini Orhan Aksoy’un yaptığı 1974 yılında çekilen *Almanyalı Yarım*’ dir. Zengin Alman ailenin kızı Maria ile evlenen Murat’ın öyküsü ve kızın babası tarafından Murat’a hazırlanan trajik son işlenir. Bu filmle, göç olgusu fonunda, Doğu ve Batı’nın asla uzlaşamayacak iki unsur olarak gösterilmektedir.

Türk sinemasında Almanya’ya giden gurbetçileri işleyen filmlerin etkisi 1980’li yıllara kadar devam eder. 1980’li yılların sonlarına doğru Rusya’nın dağılmasından sonra Alman kadınların yerini bu kez Rus kadınları alır. Türk erkeklerinin ilgi alanı artık Rus kadınları olmuştur. Rusya’nın dağılmasından sonra Türkiye’ye gelen Rus kökenli kadınların Türk erkekleri ile yaşadığı ilişkileri konu alan filmler 2000 yılından sonra Türk sinemasında kendini göstermeye başlar.

1980’li yılların sonlarından 2000 yılına kadar 10 yılda sayıları on binlere varan kadın erkek ilişkisi yaşanır. Bu ilişkilerden Türk sinemasına yansıyan film sayısı sadece 6.

Bu filmler, yönetmenliğini Ali Özgentürk’ün yaptığı 2000 yapımı Balalayka, yönetmenliğini Zeki Alasya’nın yaptığı 2002 yılı yapımı Rus Gelin, yönetmenliğini Özcan Alper’in üstlendiği 2007 yapımı Sonbahar, yönetmenliğini Ahmet Sönmez’in üstlendiği 2012 yapımı Elveda Katya, yönetmenliğini Orhan Tekeoğlu’nun yaptığı 2013 yapımı Öyle Sevdim ki Seni ve yönetmenliğini Uğur Yücel’in yaptığı 2014 yapımı Soğuk filmidir. Bunlardan Rus Gelin komedi, diğerleri ise dram türü filmlerdir.

Bu filmlerin tümünde başrolde Rus ya da Rus kökenli kadınlar yer alırken, filmlerin çoğunda para kazanmak için Rusya’dan Türkiye’ye (Karadeniz’e) gelen kadınların hayata tutunmaları ön plana çıkar. Sonbahar’da ki Eva iş bulmak için, Öyle Sevdim ki Seni’de Olga, hem iş bulmak hem de dedesinin Santa’daki evini görmek ve geçmişe yolculuk yapmak ister. Elveda Katya’daki Katya, babasını bulmaya gelirken, Soğuk’taki üç kız kardeş ise para kazanmaya gelirler. Onların

geliş amaçları para kazanmak olurken, Karadeniz kadınları tarafından fahişe, yuva yıkan ve Nataşa olarak görülürler.

Sinema sanatıyla toplumsal ve ekonomik olayların göç olgusu arasında yakından bir bağ bulunuyor. 1980’li yılların sonlarında Sovyetler Birliği’nin dağılmasından sonra yaşanan göç olaylarını ve hikayelerini 2000’li yıllardan sonra filmlerde görmek mümkündür.

Yönetmenliğini Ali Özgentürk’ün üstlendiği 2000 yapımı Balalayka’da babalarının ölümü, üç erkek evladı bir araya getirir. Babalarının vasiyetine göre, Batum'dan alacakları bir mezarı İstanbul'a getirmeleri gerekmektedir. Oğullardan en büyük olanı, her şeyiyle babasının etkisi altındadır: Onun gözlüklerini takar, onun gibi tepkiler verir. Diğeri, tam bir denizcidir; hayatı pek ciddiye almaz, neşeli ve kadınlara düşkündür. Üçüncüsü ise, uzun zamandır Almanya'da yaşadığı için ağabeylerine yabancılaşmıştır. Aralarında problemler bulunan bu üç kardeş, içi Rus kızlarıyla dolu bir otobüsle çıktıkları seyahatte, hayatı çok daha yakından tanıyacaklardır.

Yönetmenliğini Zeki Alasya’nın yaptığı 2002 yapımı Rus Gelin ise komedi türü bir film. Gagavuz kökenli okçu bir Türk (Moldovyalı) sporcu kadının Türk vatandaşlığına geçmesini konu alır.

Yönetmenliğini Özcan Alpler’in üstlendiği 2007 yapımı Sonbahar filminde ise Yusuf 1997 yılında 22 yaşında üniversite öğrencisi iken girdiği cezaevinden, 10 yıl sonra sağlık nedenleriyle tahliye edilir. Yusuf’u, cezaevinden çıkıp geldiği Doğu Karadenizde ki köyünde bir tek yaşlı ve hasta annesi karşılar. O cezaevinde iken babası ölmüş, ablası ise evlenip büyük bir kente taşınmıştır. Ekonomik nedenlerle sadece yaşlıların kaldığı bu dağ köyünde Yusuf bir tek çocukluk arkadaşı Mikail ile görüşmektedir. Sonbaharın kendini yavaş yavaş kışa teslim ettiği günlerde, Yusuf Mikail ile gittiği bir meyhanede fahişelik yapan genç ve güzel Gürcü kızı Eka ile karşılaşır. Farklı dünyalardan gelen bu iki insanın birlikteliği için ne zaman ne de

koşullar uygundur. Yine de Yusuf için aşk son bir kez hayata tutunma ve kendi yalnızlığından sıyrılma çabasına dönüşür.

2012 yılı yapımı olan ve yönetmenliğini Ahmet Sönmez'in yaptığı Elveda Katya'da, Batum'da yetimhanede büyüyen Rus kızı Katya'nın, 18 yaşına girdiğinde yetimhane ile ilişkisi kesilir. Gidecek yeri olmayan genç kız, karşısına çıkan esrarengiz bir kadından babasıyla ilgili gerçekleri öğrenir. Katya'nın babası Trabzonlu bir kaptandır. Katya, babasını bulmak için yola çıkar. Ancak o yıllarda Karadeniz'de Rus kadınları pek hoş karşılanmamaktadır. Yerel halk onlara Nataşa diye hitap etmektedir. Katya, bu acımasız gerçeğin en yoğun yaşandığı bir dönemde, dilini ve kültürünü bilmediği Trabzon'a gider.

Katya'nın Trabzon'da babasını bulması zor olmaz .Yunus Kaptan, herkes tarafından bilinen ve saygı duyulan emekli ve uzun yol kaptanıdır. Yıllar önce Rusya'da yaşadığı 20 günlük aşk kaçamağından bir kızı olduğunu o güne kadar bilmemektedir. Katya'nın ortaya çıkmasıyla Yunus Kaptan'ın aile hayatı fırtınaya tutulmuş bir gemi gibi dalgalanmaya başlar. Bir yandan aile ve mahalle baskısı, diğer yandan vicdan muhasebesi.

Yönetmenliğini Orhan Tekeoğlu'nun yaptığı 2013 yapımı Öyle Sevdim ki Seni, Rusya'nın dağılmasından sonra ekmek parası peşine düşen kadınlardan Yaltalı Olga'nın hikayesidir. Kız arkadaşı ile birlikte Trabzon'a gelen Olga, bir fuhuş mafyasının tuzağına düşer. Aynı akşam otele eğlenceye giden Cemal, mafya liderinin Olga'ya şiddet kullandığını görür. Cemal Olga'yı bataklıktan kurtarır ve ustam dediği Arif Usta'nın evine götürür. Evli ve bir kız babası Cemal ile Olga bir daha ayrılmazlar ve birbirlerine sevdalanırlar. Olga, köklerinin dayandığı Trabzon-Gümüşhane sınırına yakın eski bir Rum köyü olan Santa'daki dedesinin evini görmeye gider. Burası Cemal'in yaşadığı köyün hemen karşısındaki köydür. Cemal ile Olga arasındaki aşkı fark eden Ayşe, hem evini hem de Cemal'i terk eder. Bir yuvanın yıkılışına sebep olan Olga ise, ülkesine geri döner.

Uğur Yücel'in yönettiği 2014 yılı yapımı Soğuk'un hikayesi ise yine Karadeniz'e yakın Türkiye'nin sınır şehri Kars'ta geçer. Üç Rus kız kardeş bir pavyonda çalışmaktadır. Hayatında karısından başka bir kadın bilmeyen bir tren yolu

işçisi, kızlardan en küçüğüne aşık olur. İşçinin erkek kardeşi şehrin belâlılarından biridir. O da 3 kız kardeşin etrafında dolaşmaktadır. Ruslardan en küçüğü İrina'nın ülkesine dönmeye birkaç günü kalmıştır. Bundan sonrası kızların ve yol işçisi aşığın istediğı gibi gitmeyecektir.

Rus Gelin hariç tutulduğunda, Balalayka, Sonbahar, Elveda Katya, Öyle Sevdim ki Seni ve Soğuk filmlerinin ortak özelliğı dram türünde olması. Bu filmler, kıstlayıcı, kavuşulmayan ve imkansız aşkları anlatır. Hikayeler, hayatın gerçeğinden olan hikayelerdir. Film müzikleri otantik Karadeniz müziğı. Çalgılar, ağırlıklı olarak tulum, kemençe ve kavaldır. Filmlerin çoğunda doğa yeşil, deniz kasvetli, hava fırtınalıdır. Filmlerdeki aşklar, tıpkı Karadeniz'in coğrafyası gibi hırçın ve denizi gibi dalgalıdır.

Filmlerde sıkça göremezsek bile, gerçek hayatta bu bölgede halen çok sayıda Türk-Rus kadın evliliğı mutlu bir şekilde sürüyor. Her geçen gün yeni melez çocuklar dünyaya geliyor. İki ülke bir anlamda akraba olur. Günümüzde on binlere varan Türk-Rus evlikleri, devletin istatistik kayıtlarına bile geçmiş durumda.

Trabzonlu yaşlı ve muhafazakar bir adamın söylediğı bir söz:

Ruslar Trabzon'u tarihte iki kez işgal etti. İlki 1916'ta askerler tarafından, diğeri 80 yıl sonra kadınlar tarafından. Askerler şehrimizi, kadınlar ise kimyamızı bozdu.

1.3. Senaryo

TÜRK SİNEMASINDA NATAŞALAR

SENARYO

SAHNE -1

Çernobil patlaması, yaralanan insanlar.

Dış Ses

1980’li yılların sonları. Dünyada değişim rüzgarları eserken, Rusya’dan Türkiye’ye doğru iki ölümcül rüzgar eser. Biri Çernobil’in kanser bulutlarını getirerek insanların ciğerlerine kadar nüfuz eder. Diğeri Rus kadınlarını yani (Nataşaları) getirir, erkeklerin kalbini esir alır. Her ikisi de Karadeniz bölgesinde derin bir sosyal depreme neden olur. Her iki rüzgarın izleri uzun yıllar silinmeyecek derin travmalar yaşatır. Aşklar, gözyaşları, ayrılıklar, intiharlar ve ölümler yaşanır.

SAHNE-2

Gösteri yapan Rus kadınlar ve erkekler.

Dış Ses

Sovyetler Birliği’nde sitemin çöküşüyle kadınlar yoksulluk, işsizlikle yüz yüze gelmiş ve son derece olumsuz hayat koşullarının girdabına sürüklenmişlerdi.

Denizin karşı yakasındaki Karadeniz bölgesinde Artvin, Rize ve Trabzon’da yaşam, ekonomik anlamda biraz daha üstün olmasına rağmen, yüz yıllardır

süre gelen tutuculuk ve muhafazakarlık hüküm sürüyordu.

SAHNE-3

Dış Ses

Otostop yapan bir kadın. Caddede

yürüyen insanlar. Sarışın Rus kadınlar.

Temel yapı taşları yerinden oynamış iki kültürün ansızın karşılaşması, sosyal bir deprem yaşattı. Rus kadınlar özgürlük mü, ekmek mi tercih ayırımındayken, Türk erkekleri ise ticaret yapmanın ötesinde bambaşka şeylerin peşine düşmüşlerdi.

Muhafazakar Türk erkeği, beklemediği bir anda güzel, sarışın, samimi, kültür düzeyi yüksek, spora, sanata, eğlenceye düşkün ancak işe ve paraya muhtaç kadınlara rastlaşmanın şaşkınlığını yaşarken, diğer yanda daha ilk karşılaşmada, iyi kalpli ve saygılı gördüğü Türk erkeği karşısında kayıtsız kalamayan Rus kadınları. Tamamen farklı kültürlerin insanları, bir anda bilmedikleri bir girdaba girmişlerdi.

Bu ilişkilerde bezen mutlu, bazen mutsuz biten aşklar yaşandı. Kimileri türkölere mısra oldu yıllar boyu söylendi. Kimileri filmlere konu oldu, yürekleri dağladı.

İster erkek dünyasından bakalım, ister kadın. Asıl olay, farklı tende, farklı dinde, farklı ülkede ve farklı kültürden insanların muhafazakar bir bölgede karşılaşmasıydı bütün mesele.

SAHNE-4

Dış Ses

‘Bir Türk’e Gönül Verdim’ ve ‘Almanyalı

Yarım’ filmlerinden görüntüler

Türk sinemasında Türk erkeğinin yabancı kadına aşkını konu alan filmler, Türklerin Almanya’ya göç ettiği dönemlerle ön plana çıkar.

Türk sinemasında Türk erkeğinin yabancı bir kadınla olan aşkını konu alan ilk film, 1969 yılında çekilen ‘*Bir Türk’e Gönül Verdim*’ filmidir.

Yönetmenliği Halit Refiğ’in yaptığı filmde Almanya’da seviştiği ve bu ilişkiden bir çocuğu olan Eva’nın , iki yıl sonra kendisini terk edip bir daha geri dönmeyen Türk kocasını Kayseri’ de aramasını anlatır.

Bu konuda bir başka film ise yönetmenliğini Orhan Aksoy’un yaptığı 1974 yapımı ‘*Almanyalı Yarım*’ dir. Zengin Alman ailenin kızı Maria’yla evlenen Murat’ın öyküsü ve kızın babası tarafından Murat’a hazırlanan trajik son işlenir. Bu filmle göç olgusu fonunda

Doğu ve Batı asla uzlaşamayacak iki unsur olarak gösterilmektedir.

SAHNE-5

Alman ve Rus kadınlar.

Dış Ses

Türk sinemasında Almanya'ya giden gurbetçileri işleyen filmler 1980'li yıllara kadar devam eder. 1980'li yılların sonlarına doğru Rusya'nın dağılmasından sonra Alman kadınların yerini bu kez Rus kadınları alır. Türk erkeklerinin ilgi alanı artık Rus kadınları olmuştur.

SAHNE-6

Rus kadın-Türk erkeğini konu alan filmler. Rusya'nın dağılmasından sonra Türkiye'ye gelen Rus kökenli kadınların Türk erkekleri ile yaşadığı ilişkileri konu alan filmler 2000 yılından sonra Türk sinemasında kendini göstermeye başlar.

1980'li yılların sonlarından 2000 yılına kadar 10 yılda sayıları on binlere varan kadın erkek ilişkisi yaşanır. Bu ilişkilerden Türk sinemasına yansıyan film sayısı sadece 6.

Bu filmler, yönetmenliğini Zeki Alasya'nın yaptığı 2004 yılı yapımı Rus Gelin, yönetmenliğini Ali Özgentürk'ün yaptığı 2006 yapımı Balalayka, yönetmenliğini Özcan Alper'in üstlendiği 2007 yapımı Sonbahar,

yönetmenliğini Ahmet Sönmez' in üstlendiği 2012 yapımı Elveda Katya, yönetmenliğini Orhan Tekoğlu'nun yaptığı 2013 yapımı Öyle Sevdim ki Seni ve yönetmenliğini Uğur Yücel'in yaptığı 2014 yapımı Soğuk filmidir. Bunlardan Rus Gelin komedi, diğerleri ise dram.

Bu filmlerin tümünde başrolde Rus ya da Rus kökenli kadınlar yer alırken, filmlerin çoğunda para kazanmak için Rusya'dan Türkiye'ye (Karadeniz'e) gelen kadınların hayata tutunmaları ön plana çıkar.

Sonbahar'da ki Eva, iş bulmak için, Öyle Sevdim ki Seni'de Olga, hem iş bulmak hem de dedesinin evini görerek geçmişe yolculuk yapmak ister, Elveda Katya'daki Katya, babasını bulmaya gelirken, Soğuk'taki üç kız kardeş ise para kazanmaya gelirler. Onların geliş amaçları böyleyken, Karadeniz kadınları tarafından fahişe, yuva yıkan ve Nataşa olarak görülürler.

Sinema sanatıyla toplumsal ve ekonomik olayların göç olgusu arasında yakından bağı bulunuyor. 1980'li yılların sonlarında Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra yaşanan göç

olaylarını, 2000’li yıllardan sonra
filmlerde görmek mümkündür.

SAHNE -7

Attila Dorsay-Film Eleştirmeni

Komünizmin yıkılışından itibaren yani
1990’dan itibaren Rus kadınları dünyanın dört
bir tarafına yayıldılar. Özellikle, Türkiye’ye,
kadın açlığı çeken erkeklerimize yeni hayaller
verdiler. Yeni ufuklar verdiler. Dolayısıyla
2000’li yıllardan itibaren bu kadınların bize
geldiğini ve toplumla bir olay yarattığını
görüyoruz.

SAHNE-8

Nurdan Tümbek Tekeoğlu- Yapımcı

İlk geldikleri şehirlerden bir Trabzon’du.
Trabzon, Sarp Sınır kapısına yakın olduğu için
ilk hedeflerden biriydi. Tercüman olmak, çocuk
bakmak, öğretmenlik yapmak. Kendi
evlerindeki antika eşyaları, Trabzon’daki Rus
Pazarı’nda satmak amacındaydılar.

SAHNE-9

Ahmet Sönmez- Yönetmen

Tabiki bir arayış içine geçiyorlar. 1994’te
sinema okumak için Ruya’ya gittiğimde
gördüm. Yaşam zordu, parasızlık vardı, aslında
büyük bir travma yaşamışlardı. Bu arayışta en
yakın olan ülke Türkiye idi.

SAHNE-10**Soner Alper-Uygulayıcı Yapımcı**

Aşk ilişkisi kendi doğallığında gelişti, gelişmek zorundaydı. Şöyle bir şey de var. Oranın Türkiye'ye yansımaları çok ta iyi olmadı. Kapı açıldıktan sonra Hopa'dan Trabzon'a kadar olan bölgede fuhuş çok arttı. Nataşa olgusu oluşmaya başladı.

SAHNE -11**Ahmet Sönmez-Yönetmen**

Nataşa Rusya'da bizdeki gibi Ayşe, Fatma gibi geleneksel bir isim. Nataşa. Bizdeki kirliliği ile oradaki kutsallık arasında dağlar kadar fark var. Türkiye'de satmak istediği şeyleri almak istemiyordu insanlar. Başka şeyler istiyorlardı. Et pazarıydı aslında.

SAHNE-12**Nurdan Tümbek Tekeoğlu-Yapımcı**

Birçokları fuhuş mafyasının eline düştü. Çok büyük dramatik olaylarla karşılaştılar. Bazıları bu işten kurtulmak için çok uğraştılar, çırpındılar. Bazıları da ümitsizce bu hayatı devam etmek zorunda kaldılar.

SAHNE-13**Soner Alper-Uygulayıcı Yapımcı**

Hiç kimse orda bir hayat yaşarken, burada saçma sapan bir hayat yaşamak istemez.

SAHNE-14

Dış Ses

Erkekler Rusya’da ev geçindiren olarak kodlandıkları için birçok kriz ve yeniden yapılanmada olduğu gibi öncelikle kadınlar işten çıkartılır. Bu durum, göçün zamanla kadınlaşmasına neden olmuştur. O dönemlerde Türkiye’ye gelen tüccarların yüzde 70’inin kadın olmasının altında aile sorumluluğunu kadınların üstlendiği olgusu yatar. Acaba Rus kadınları Türk erkeklerinin kadın zaafiyetini anlamış olabilirler miydi? Ticari ya da duygusal sayısız beraberlikler yaşanır. Kimi mutlu sonra biterken, kiminde hüsrana, acı ve gözyaşı var.

SAHNE-15

Atila Dorsay-Film Eleştirmeni

Şimdi nedir mesele? Türk erkeğinin kadınla Rus kadınlarıyla olan ilişkiye bakmak lazım. İlişkilerin sağlıklı olmadığını Türkiye’deki namus cinayetlerinden , itilen, kakılan, dövülen, bıçaklanan , öldürülen kadınların çokluğundan biliyoruz. Aynı şey Rus kadınlarına da oluyor. Türk erkeği maçoğunun Rus kadınlarla olan imtihanı.

SAHNE-16

Ahmet Sönmez-Yönetmen

Biz namusu kadının sırtına yükleyen bir toplumuz. Kadının organının üzerine yüklemiş bir toplumuz. Maalesef bütün namus anlayışını buna kurunca, onlara Nataşa diyoruz. Onların namus anlayışı dürüst olmak, ailesine bakmak

gibi. Ama biz namus değerlerini kadının sırtına yüklemiş bir toplum olduğumuz için bunu anlamakla güçlük çekiyoruz. Sanıyorum biraz oralarda yaşamak gerekiyor. Şu an Antalya’da 18 bin evlilik var. Biz bir araştırma yaptık evlilik ve gayri meşru toplam 400 bin ilişki var. Bunlardan belki binlerce çocuk var.

SAHNE-17

Soner Alper-Uygulayıcı Yapımcı

Sonbahar 2007 eylül- ekim ayları gibi çekimlere başladık. Bizim de o coğrafyadan olmamızın büyük avantajları vardı. Hopalıyız. O nedenle insanlar bize yardım etti. Çok çok zor koşullarda çalıştık diyemeyiz.

SAHNE-18

Dış Ses

Başrollerini Onur Saylak, Megi Kobaladze ve Raife Yenigül üstlendiği, yönetmenliğini Özcan Alper’in yaptığı Sonbahar filmi.

Yusuf 1997 yılında 22 yaşında üniversite öğrencisi iken girdiği cezaevinden, 10 yıl sonra sağlık nedenleriyle tahliye edilir. Yusuf’u, cezaevinden çıkıp geldiği Doğu Karadenizde ki köyünde bir tek yaşlı ve hasta annesi karşılar. O cezaevinde iken babası ölmüş, ablası ise evlenip büyük bir kente taşınmıştır.

Ekonomik nedenlerle sadece yaşlıların kaldığı bu dağ köyünde Yusuf bir tek çocukluk arkadaşı Mikail ile görüşmektedir. Sonbaharın kendini

yavaş yavaş kışa teslim ettiği günlerde, Yusuf Mikail ile gittiği bir meyhanede fahişelik yapan genç ve güzel Gürcü kızı Eka ile karşılaşır. Farklı dünyalardan gelen bu iki insanın birlikteliği için ne zaman ne de koşullar uygundur.

SAHNE-19

Soner Alper-Uygulayıcı Yapımcı

İnsanlara cezaevlerinde baskı yapıp zorla F Tipi cezaevlerine geçtiği bir dönemde Özcan da bununla ilgili bir film yapma fikrini oluşturmuştu. Cazaevinden çıkan ve çıktıktan sonra bir insanın yaşadığı olayların üzerine bir şey yapmak istiyorsan, bir yerlere dokunmadan da yapamaz insan. Sovyetler Birliği dağıldıktan sonra Türkiye'ye gelen ve hayat kadını olmak zorunda kalan kadının hayatını da bir şekilde aktarmak istiyordu. Yusuf ve Eka karakteri üzerinde çalışıyordu. Nataşa olgusunu kırmak için de bu filmi yapmak istiyordu.

SAHNE-20

Dış Ses

Umutsuzluğun yoğun olduğu sonbahar günlerinde başlayan bu öykü, hırçınlaşan dalgalarla birlikte umudu ve aşkı getiriyor sinema perdesine. Yusuf, yaşamın hırçın dalgalarına karşı yürür. Eka üstünde kızıl renk bir paltoyla giderken, Yusuf kızıl bayrağa sarılı tabutuyla gider ölüme. Eka'yı senfonik bir yalnızlık uğurlarken, Yusuf'u uğurlayan tavan arasında tamir etmeye çalıştığı ve sonunda artık bütün nefesiyle çalabildiği tulumdur.

SAHNE-21**Atilla Dorsay-Film Eleştirmeni**

2007’de bir başyapıt olarak saydığım Özcan Alper’in Sonbahar filmi gelir. O da hapisten çıkmış bir devrimcinin topluma intibakını hikayesidir. Yine Karadeniz fonunda geçer. Onun karşısında bir Rus değil, bir gürcü kadın vardır. Benim çok başarılı bulduğum bir kadın oyuncu oynar. Her ne kadar devrimcinin toplum içindeki meselesi ise de kadın erkek ilişkisi bu hikayenin en güzel yanlarından birini oluşturur.

SAHNE-22**Soner Alper-Uygulayıcı Yapımcı**

Zor ama güzel bir film oldu. Geri dönüşler, insanların yorumları gayet iyiydi.

SAHNE-23**Dış Ses**

Filmlerden görüntüler.

Yönetmenliğini Ali Özgentürk’ün üstlendiği 2000 yapımı Balalayka’da başrolleri Uğur Yücel-Cem Davran-Yekatherina Rednikova üstlenir. Babalarının ölümü, üç erkek evladı bir araya getirir. Babalarının vasiyetine göre, Batum'dan alacakları bir mezarı İstanbul'a getirmeleri gerekmektedir. Oğullardan en büyük olanı, her şeyiyle babasının etkisi altındadır: Onun gözlüklerini takar, onun gibi tepkiler verir. Diğeri, tam bir denizcidir; hayatı pek ciddiye almaz, neşeli ve kadınlara düşkündür. Üçüncüsü ise, uzun zamandır Almanya’da yaşadığı için ağabeylerine yabancılaşmıştır. Aralarında problemler bulunan bu üç kardeş, içi Rus kızlarıyla dolu bir otobüsle çıktıkları

seyahatte, hayatı çok daha yakından tanıyacaklardır.

SAHNE-24

Filmden görüntüler.

Atilla Dorsay-Film Eleştirmeni

Ali Özgentürk'ün yönettiği Balalayka gayet güzel bir filmidir. Folklorik yanı vardır. Kadınlarla erkekler eşit derecede karşımıza gelir. Kadınların kimliği kişiliği daha baskın çıkar. Ali Özgentürk'ün son zamanlardaki en iyi filmi bence.

SAHNE-25

Filmden görüntüler.

Dış Ses

Yönetmenliğini Zeki Alasya'nın yaptığı 2003 yapımı Rus Gelin filminde başrolleri Zeki Alasya-Metin Akpınar ve Tatsyana Tsvikeviç paylaşır. Komedi türü bu film, Gagavuz kökenli okçu bir Türk (Moldovyalı) sporcu kadının Türk vatandaşlığına geçmesini konu alır.

SAHNE-26

Film görüntüleri.

Atilla Dorsay-Film Eleştirmeni

Zeki Alasya'nın yönettiği ki onun yönetmenliği de var, Rus Gelin. Adı üstünde. Fakat öte yandan tam tipik bir Zeki Alasya - Metin Akpınar filmi. Eleştirmen arkadaşlar eleştirmiştir. Benim beğendiğim bir filmidir. Gayet güzel güldürür.

SAHNE-27

Film görüntüleri.

Dış Ses

2012 yılı yapımı olan ve yönetmenliğini Ahmet Sönmez'in yaptığı Elveda Katya'da başrolleri

yılların deneyimli aktörü Kadir İnanır, Anna Andrusenko, Caner Cindoruk paylaşır.

Batum'dan yetimhanede büyüyen Rus kızı Katya,18 yaşına girdiğinde yetimhane ile ilişkisi kesilir. Gidecek yeri ve olmayan genç kız, karşısına çıkan esrarengiz bir kadından babasıyla ilgili gerçekleri öğrenir. Katya'nın babası Trabzonlu bir kaptandır. Katya babasını bulmak için yola çıkar. Ancak o yıllarda Karadeniz'de Rus kadınları pek hoş karşılanmamaktadır. Yerel halk onlara Nataşa diye hitap etmektedir. Katya, bu acımasız gerçeğin en yoğun yaşandığı bir dönemde, dilini ve kültürünü bilmediği Trabzon'a gider.

Katya'nın Trabzon'da babasını bulması zor olmaz. Yunus Kaptan, herkes tarafından bilinen ve saygı duyulan emekli ve uzun yol kaptanıdır. Yıllar önce Rusya'da yaşadığı 20 günlük aşk kaçamağından bir kızı olduğunu o güne kadar bilmemektedir. Katya'nın ortaya çıkmasıyla Yunus Kaptan'ın aile hayatı fırtınaya tutulmuş bir gemi gibi dalgalanmaya başlar. Bir yandan aile ve mahalle baskısı, diğer yandan vicdan muhasebesi.

SAHNE-28

Ahmet Sönmez-Yönetmen

Bu insanlara bizde tırnak içinde Nataşa diye adlandırılmaları bir sorun oldu bende, zoruma gidiyordu. Biz neden böyleyiz, bu kadınları tanımadan. Evet kadınları çok güzel. Allah vergisi bir güzellikleri var. Çok çekici, çok sıcak insanlar ve çok sadıklar. Bizim bildiğimizin

tersine onlar çok sadıklar. Sadakat gördüklerinde inanılmaz sadıklar. Öyle bir toplum değil. Temeli bizimkiden daha sağlam. Eğitim, kültür, edebiyat hakikaten bizden daha sağlam. Elveda Katya yaşanmış gerçek öykü. Sahibinden duyduktan sonra bu film yapılmalı dedim. Bu ülkede, namus timsali kesilenlere karşı bir tokat atmamız gerekiyordu.

SAHNE-29

Atila Dorsay-Film Eleştirmeni

Ahmet Sönmez, yeni yönetmenlerden. Elveda Katya'yı da sevdim. Yıllar önce sevdiği kadından olan kızını karşısında gören ve onu kabullenmek istemeyen bir adamın öyküsünü anlatırken, farklı bir baba kız ilişkisini ortaya koyuyordu. Bu benim görüşüm tabi. Ama Kadir İnanır'a büyük bir imkan getirdi. Bence bugüne kadar Kadir İnanır'ın perdedeki en iyi rolü. O yıl Antalya'da en iyi erkek oyuncu ödülünü ona gideceğini düşünüyordum, ama olmadı. Kadir İnanır'ın o film için bir kazanç olduğunu düşünüyorum.

SAHNE-30

Dış Ses

Filmden örüntüler.

Yönetmenliğini Orhan Tekeoğlu'nun yaptığı 2013 yapımı Öyle Sevdim ki Seni filmin başrollerini Alma Terziç, Oktay Gürsoy ve Kayhan Yıldızoğlu üstlenir.

Rusya'nın dağılmasından sonra ekmek parası peşine düşen kadınlardan biri de Yaltalı Olga'dır. Kız arkadaşı ile birlikte Trabzon'a gelen Olga, bir fuhuş mafyasının tuzağına düşer.

Aynı akşam otele eğlenceye giden Cemal, mafya liderinin Olga'ya şiddet kullandığını görür. Cemal Olga'yı bataklıktan kurtarır ve ustam dediği Arif Usta'nın evine götürür. Evli ve bir kız babası Cemal ile Olga bir daha ayrılmazlar ve birbirlerine sevdalanırlar. Olga, dedesinin geldiği Santa'daki evine gider, bu yer Cemal'in yaşadığı köyün karşısındaki köydür. Cemal ile Olga arasındaki aşkı fark eden Ayşe, hem evini hem de Cemal'i terk eder. Bir yuvanın yıkılışına sebep olan Olga ise, ülkesine geri döner.

SAHNE-31

Atila Dorsay-Film Eleştirmeni

Belgeselden gelen Orhan Tekeoğlu'nun benim çok sevdiğim Öyle Sevdim ki Seni filmi var. Yönetmenin belgesel yanı da güçlüdür. Duygusal açıdan sağlam ve çok iyi oynanmış bir filmdi.

SAHNE-32

Nurdan Tümbek Tekeoğlu-Yapımcı

Filmden görüntüler.

Öyle Sevdim ki Seni filmini yaparken, dağılan Sovyetler Birliği'nden ve komşu ülkelerden Türkiye'ye gelen kadınların başlarından geçen acı dolu hikayelerden yola çıktık. Tüm bu hikayeler ve gazetelerdeki yüzlerce yazı. Filmin yönetmeni Orhan Tekeoğlu'nun Trabzonlu olması ve onun bir gazeteci olarak birebir tanım olması, bizi bu konulara çalışmaya itti. Biz öncelikli olarak düşüncelerimizi Uluslararası Göç Örgütü'ne (IOM) aktardık. IOM, ağırlıklı olarak Rusya'dan ve Ukrayna'dan çalışmak için

Türkiye'ye gelen kadınların yaşadığı olayları hafifletmek için yardım hatları kurmuş bir örgüt. Senaryomuzu istediler, Viyana'daki merkezlerine gönderdiler. Çok beğendiler ve destek vereceklerini söylediler. Bu, proje aşamasında bize büyük bir umut verdi. Demekki doğru yoldaydık. IOM, bizim Kiev Film Festivali'ne katılmamız için sanatçılarımızın masraflarını karşıladı. Film, Kiev'de gösterildiğinde çok olumlu tepki ile karşılaştık. Filmin bitişinde yönetmenin etrafını saran Ukraynalı kadınlar, kendilerinin ne kadar onurlu ve namuslu gösterdiklerinin sevincini yaşadılar.

SAHNE-33

Dış Ses

Uğur Yücel'in yönettiği 2014 yılı yapımı Soğuk'ta başrolleri, Cenk Medet Alibeyoğlu, Ahmet Rifat Sungar, Şebnem Bozoklu, Ezgi Mola paylaşır.

Türkiye'nin sınır şehri Kars. Üç Rus kız kardeş bir pavyonda çalışmaktadır. Hayatında karısından başka bir kadın bilmeyen bir tren yolu işçisi, kızlardan en küçüğüne aşık olur. İşçinin erkek kardeşi şehrin belâlılarından biridir. O da 3 kız kardeşin etrafında dolaşmaktadır. Ruslardan en küçüğü İrina'nın ülkesine dönmeye birkaç günü kalmıştır. Bundan sonrası kızların ve yol işçisi aşığın istediği gibi gitmeyecektir.

SAHNE-34

Atilla Dorsay - Film Eleştirmeni

Uğur Yücel'in çok nadir yönettiğı ki o daha çok oyunculuğıyla tanınıyor. Soğuk adlı film, kendi senaryosuydu. Yine bu filmde erkeğın Rus kadınına bakışı, onu kolay elde edebilmesi ve o kadının kendini vermeye hazır olması anlatılıyor. Türk toplumunda kadın hiç böyle bir konumda olmadığı için başımızı döndüren bu. Onlara böyle davranmamızın bir gerekçesi olmalı mı olmamalı mı. Tabiki olmamalı. Soğuk filmi, bunu gayet iyi anlatan bir film di.

SAHNE-35

Dış Ses

Kıstlayıcı, kavuşulmayan, ve imkansız aşkları anlatır bu filmler. Hikayeler gerçeğın içinden, yaşamdan alınan özgün hikayelerdir. Film müzikleri otantik Karadeniz müziğı, doğa yeşil, deniz kasvetli, hava fırtınalı. Filmlerdeki aşklar, tıpkı Karadeniz'in coğrafyası gibi ve denizi gibi.

Filmlerde göremezsek bile, gerçek hayatta bu bölgede halen yüzlerce Türk erkek-Rus kadın evliliğı mutlu bir şekilde sürüyor. Her geçen gün yeni melez çocuklar dünyaya geliyor. İki ülke bir anlamda akraba oldu.

Yaşlı bir adamın söylediğı bir söz:

Ruslar Trabzon'u iki kez işgal ettiler. İlki 1916'ta askerler tarafından, diğeri 80 yıl sonra

kadınlar tarafından. Nerden baksan tam filmlik..

SAHNE-36

Soner Alper- Uygulayıcı Yapımcı

Umuyoruz ki önümüzdeki yıllarda Nataşa olgusu, Türkiye’de Ruslar öcü gözüyle bakılmaması için ve daha sağlıklı ilişkiler kurulabilmesi için bu tarz filmlerin daha çok yapılması gerekiyor diye düşünüyorum.

1.4. Filmin Künyesi

Filmin Adı	:	“Türk Sinemasında Nataşalar”
Süre	:	00:30:30
Yapım Yılı	:	2014
Proje Danışmanı	:	Yrd. Doç. Dr. Cengiz Asiltürk
Yönetmen-Senaryo	:	Orhan Tekeoğlu
Yapımcı	:	Nurdan Tümbek Tekeoğlu
Konsept Danışmanı	:	Atilla Dorsay (Film Eleştirmeni)

Yapım-Yönetim

Yapımcı	:	Nurdan Tümbek Tekeoğlu
Yönetmen	:	Orhan Tekeoğlu
Uygulayıcı Yapımcı	:	Libra Yapım
Yardımcı Yönetmen	:	Öykü Tekeoğlu
Kurgu	:	Naim Kanat
Ulaşım	:	Turan Tekeoğlu

2. BÖLÜM: ÇEKİM VE ÇEKİM SONRASI SÜREÇ

2.1. Yapım Süreci

Öncelikle konu tespit edildi. Konu ile ilgili belge, bilgi ve doküman toplandı. Belgeselde ropörtaj yapılacak olan yönetmen, yapımcı ve sinema eleştirmeni ile görüşüldü ve onlarla çekim için gün ve saatler belirlendi. Çekimler her birinin çalışma ofisinde ve mekanlarında yapılmıştır.

Çekilen görüntüler ve alınan sesler kontrol edildi. Çekim sonrası ropörtaj görüntüleri ve arşiv görüntülerinin kurgusuna geçildi. Kurgu bir haftada tamamlandı. Ses ve müzik kurgusunun tamamlanmasının ardından renk düzenlemesi ve jenerik oluşturulması ile film projesi tamamlanmıştır. İnce kurgu ve diğer işlemler ise toplam iki hafta sürmüştür.

2.2. Bütçe

Ücret ödenmeyen kalemler (-) işareti işle gösterilmiştir.

(TL)

Yönetmen	: Orhan Tekeoğlu.....-
Yapım	: Nurdan Tümeç Tekeoğlu.....-
Kurgru	: Naim Kanat.....1.500
Kamera ve Teknik Ekip	: Libra Yapım.....2.000
Ulaşım-Yemek	:1.000
Toplam	:4.500

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Türk sinemasında Rus kadınlarla Türk erkeklerin arasında yaşanan aşkları ve ilişkileri anlatan toplam 6 film çekildi. “Türk Sinemasında Nataşalar” adlı bu belgesel çalışması, sinema uyarlamalarını sosyolojik yönden ele aldı.

Rus kökenli kadınlar ve Türk erkeklerinin ansızın karşılaşması, temel yapı taşları yerinden oynamış iki kültürün ansızın karşılaşmasıydı. Rus kadınlar, özgürlük mü, ekmek mi tercih ayırımındayken, muhafazakar bir bölgenin erkekleri ise onların bedenine sahip olmanın peşindeydi.

Muhafazakar Türk erkeği, beklemediği bir anda güzel, sarışın, samimi, kültür düzeyi yüksek, spora, sanata, eğlenceye düşkün ancak işe ve paraya muhtaç olan kadınlara rastlaşmanın şaşkınlığını yaşarken, diğer yanda ise, daha ilk karşılaşmada iyi kalpli ve saygı gördüğü Türk erkeği karşısında kayıtsız kalamayan Rus kadınları. Tamamen farklı kültürlerin insanları, bir anda bilmedikleri bir sona doğru hızla yol almaya başlamışlardı.

Belgeselin ana teması, ekonomik yönden tamamen farklı bir sisteme geçerek dağılan Sovyetler Birliği’nin kadınlarının hem maddi hem de manevi anlamda darmadağın olmasıdır. Belgesel, fuhuşun aslında toplumu bir kanser gibi insanları etkilediğine dikkat çeker.

Belgeselde, 1986’da kanser bulutlarıyla sarsılan Ukraynalı kadınların, ardından komünizmin dağılma sürecine girmesiyle kendilerini hasta yakınlarına ve küçük çocuklarına bakmak zorunda kalmaları onların başka diyarlara göç etmelerine neden olur. Bu uzun yolculukta, monoton bir hayattan sonra yeni ve renkli bir hayatın onlara hazırladığı sürprizlere tanık olurlar.

Belgesele konu olan filmlerin yönetmen ve yapımcıları, filmlerin çıkış öykülerini ve çalışmalarını anlattılar. Bunlarla röportajlar bir hafta sürdü. Metin, belge ve görüntüler ise çeşitli yayın organlarından elde edildi. Belgesel, 14 günde tamamlandı.

Müzik, belgeselin ruhuna ve temposuna uygun olarak seçilmiştir. İnsana acı veren görüntülerin, klasik müzikle yöresel müziğin harmonileşmesi ile duygusal acının yöresellikten çıkıp evrenleştğini hissederiz..

Belgesel metni, yaşanan sosyal travmanın trajik etkisini anlatır.

KAYNAKÇA

Türk Sinemasında Göçmen İşçi Sorunu- Emel Ceylan Taner – İstanbul Üniversitesi,
2011

Eski Doğu Bloku Ülkeleri Kaynaklı İnsan Ticareti ve Fuhuş Sektöründe Çalışan Kadınlar. Aslıcan Kalfa. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler - Ankara 2008.

Zeynep Dadak – Altyazı Derisi-

Senem Aytaç - Altyazı Dergisi

www.sinematurk.com/film/1007-balalayka,

ÖZGEÇMİŞ

4 Nisan 1954 tarihi, Trabzon İli Çaykara İlçesi Taşören Köyü doğumluyum. İlkokulu aynı köyde, Orta ve liseyi Amasya Lisesi'nde tamamladım.

1979'da Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo-Tv.Bölümü'ne girdim. Ardından Sarıkamış 17.Piyade Alayı'nda yedek subay olarak askerlik görevimi yerine getirdim. Asker dönüşü Anadolu Ajansı İstanbul Bölge Müdürlüğü'nde ekonomi muhabiri olarak göreve başladım. Daha sonra Sabah grubunda bir yıl çalıştıktan sonra Milliyet gazetesine transfer oldum. Milliyet'te 13 yıl borsa - finans muhabirliği ve editörlüğü yaptım.

Bir Belgesel projesi için 2007 yılında Milliyet'ten kendi isteğimle ayrıldım. 2010'da İFAKAT adlı belgeseli yaptım. Belgesel, yutici ve yurt dışında birçok ödül aldı. 2013 yılında ilk uzun metraj sinema filmim olan Öyle Sevdim ki Seni'nin yönetmenliğini yaptım. Film, dünyanın önemli film festivallerinde gösterildi ve çok sayıda festivalden ödül aldı. Halen Türk-Alman ortaklığı bir belgesel projesi üzerinde çalışıyorum.

Yabancı dilim İngilizce olup, evli ve bir kızım var.

Aday: Orhan Tekeoğlu